

19. DOPRAVA, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI

Tato kapitola obsahuje naturální ukazatele za dopravu a finanční ukazatele o ekonomických subjektech zaříděných podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) do sekce H Doprava a skladování a sekce J Informační a komunikační činnosti.

Do sekce H Doprava a skladování se zařazují ekonomické subjekty, které zabezpečují přepravu osob a věci, skladování, vedlejší činnosti v dopravě a poštovní a kurýrní činnosti. Do sekce J Informační a komunikační činnosti patří ekonomické subjekty zabývající se např. vydavatelstvím, tvorbou filmů, programů a vysílání, telekomunikacemi, informačními technologiemi a činnostmi.

Údaje byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ, z výkaznictví Ministerstva dopravy a Ministerstva vnitra.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-1. a 19-2., 19-14. až 19-16. **Základní ukazatele dopravy a skladování a za informační a komunikační činnosti**

Aktivní podniky celkem je počet podniků, které byly alespoň po část daného roku aktivní.

Zaměstnané osoby zahrnují evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách, počet pracujících podnikatelů a pomáhajících rodinných příslušníků, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním a osoby zaměstnávané na dohody přepočtené na obvyklý plný úvazek dle odpracovaných hodin.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců je roční aritmetický průměr počtu osob v pracovním poměru k zaměstnavateli. **Přepočtený počet** zohledňuje velikost pracovního úvazku.

Mzdy bez OON (ostatní osobní náklady) zahrnují základní mzdy a platy zaměstnanců v pracovním poměru (mzdový tarif, platový tarif, smluvní mzdu), příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, prémie, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost jiné složky mzdy nebo platu.

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje mzdu bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance (fyzickou osobu nebo přepočteného) za měsíc.

Tržby celkem zahrnují tržby bez DPH za prodej zboží, vlastních výrobků a služeb.

Výkony včetně obchodní marže zahrnují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, obchodní marži, změnu stavu zásob vlastní výroby a aktivaci materiálu, zboží, služeb a dlouhodobého majetku.

Obchodní marže je rozdíl mezi tržbami za prodané zboží a náklady na prodané zboží.

Výkonová spotřeba představuje spotřebu materiálu, energií a služeb.

Přidaná hodnota je rozdíl mezi výkony, včetně obchodní marže a výkonovou spotřebou.

Výsledek hospodaření po zdanění je vypočten jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady.

Aktiva celkem představují stav majetku v netto hodnotě v podobě stálých, oběžných a ostatních aktiv.

Dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkové ceně představuje pozemky, stavby, včetně budov, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, péstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata, nedokončený a jiný dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Zásoby zahrnují materiál, nedokončenou výrobu a polotovary, výrobky, zvířata a zboží bez poskytnutých záloh. Stavové ukazatele jsou k 31. prosinci referenčního roku.

Tab. 19-3. **Výkony železniční dopravy**

V počtu přepravených osob jsou zahrnuty všechny kategorie platících přepravených osob.

Osobový kilometr (oskm) osobní dopravy se rovná přepravě jedné osoby na vzdálenost jednoho kilometru.

Tarifní tunový kilometr (ttkm) charakterizuje výkon při přepravě zboží podle tarifní vzdálenosti. Tarifní vzdálenost je dána kilometrovníkem a používá se k výpočtu přepravného. Jeden ttkm se rovná přepravě jedné tuny zboží na tarifní vzdálenost jednoho kilometru.

Tab. 19-4. **Vybrané ukazatele železniční dopravy**

Vlakový kilometr (vlkm) osobní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho osobního vlaku, příp. sólo motorového vozu o jeden kilometr.

Hrubý tunový kilometr (hrtkm) je jednotkou hrubého výkonu hnacích vozidel a charakterizuje celkový objem dopravní činnosti. Do propočtu vstupuje nejen hmotnost přepravovaných věcí, ale i hmotnost vlastního železničního vozu bez hnacího vozidla.

Vlakový kilometr (vlkm) nákladní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho nákladního vlaku o jeden kilometr.

Tab. 19-6. **Výkony silniční dopravy**

Počet přepravených osob vyjadřuje objem pravidelné i nepravidelné autobusové přepravy. Předplatné (časové) jízdenky jsou přepočítávány na přepravené osoby.

Přepravní výkony v osobových kilometrech (oskm) jsou získávány na podkladě přepočtu z objemu dosažených tržeb v Kč (při zachování poměru skutečně přepravených osob a ujetých km).

Objem přepravy věcí v tunách vyjadřuje skutečnou hmotnost věcí, které byly přepraveny silničními nákladními vozidly (vč. přívěsů a návěsů) registrovanými v České republice.

Tab. 19-8. Motorová a přípojná vozidla

Počty silničních motorových vozidel jsou převzaty ze statistiky Ministerstva dopravy (z Centrálního registru vozidel). Evidována jsou všechna motorová vozidla, která měla k 31. prosinci referenčního roku přidělenou státní poznávací značku.

Z důvodu přechodu na nový systém evidence vozidel v Centrálním registru vozidel v souladu s legislativou EU nejsou údaje k 31. prosinci 2012 k dispozici (uvedené údaje za rok 2012 jsou k 1. červenci 2013).

Tab. 19-10. Výkony potrubní dopravy v oblasti přepravy ropy

Do objemu přepravené ropy celkem (v tunách) je zahrnuta jak přeprava, tak i dodávka ropy. **Přepravou** se rozumí pohyb ropy od hranic do nádrží na centrálním tankovišti ropy. **Dodávkou** se rozumí pohyb ropy do nádrží zákazníka nejen přímo z ropovodu, ale i z nádrží na centrálním tankovišti ropy.

Tab. 19-11. Výkony letecké dopravy

Uvedené údaje jsou za tuzemské civilní letecké dopravce zajišťující vnitrostátní a mezinárodní komerční pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob nebo nákladu.

Osobové kilometry (oskm) a tunové kilometry (tkm) v letecké dopravě se počítají z tarifních vzdáleností (podle letového řádu).

Tab. 19-12. Výkony letišť v České republice

Údaje vykazují vlastníci licence k provozování letiště s civilním leteckým provozem. Tento údaj zahrnuje počet odbavených osob či objemu nákladu bez ohledu na zemi registrace dopravce.

Tab. 19-13. Vybrané údaje o České poště, státním podniku

Česká pošta, státní podnik je podle zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů držitelem poštovní licence, ze které jí plyne povinnost poskytování základních poštovních služeb na celém území České republiky. K těmto službám patří zejména podání, přeprava a dodání listovních, balíkových a peněžních zásilek jak ve vnitrostátním, tak i mezinárodním styku. Kromě základních služeb zajišťuje širokou škálu činností na základě individuálních smluvních vztahů.

Poštovní schránka slouží ke zprostředkování podání poštovních zásilek odesílatelem. Je opatřena informačním štítkem s logem České pošty, přehledem všech cen případajících v úvahu v případě obyčejné zásilky, která nepřesáhne stanovenou hmotnost (vnitrostátní do 200 g, do zahraničí 20 g), údaji o jejím vybírání a o poštovní provozovně pověřené tímto vybíráním.

Poštovní přihrádkou se rozumí uzamykatelná schránka instalovaná v poštovní provozovně pro poštovní zásilky, kterou si adresát může pronajmout a vybírat si z ní zásilky.

Podání **poštovní zásilky do 2 kg a poštovního balíku** Česká pošta nestvrzuje. Dodá je bez toho, že by mu příjemce převzetí potvrdil. Za škodu vzniklou ztrátou, poškozením nebo úbytkem obsahu zásilky/balíku pošta neodpovídá. Hmotnost poštovní zásilky může činit nejvýše 2 kg, délka nesmí přesahovat 60 cm, součet všech jejích tří rozměrů nesmí přesahovat 90 cm. Nejmenší přípustná hmotnost poštovního balíku musí přesahovat 2 kg a může činit nejvýše 20 kg. Délka balíku nesmí přesahovat 240 cm, součet všech jeho tří rozměrů nesmí přesahovat 300 cm. Největší přípustné rozměry doporučené zásilky, která nemá pravouhlý tvar, se posuzují obdobně.

Podání **doporučené zásilky** Česká pošta stvrzuje a dodá ji jen za podmínky, že příjemce její převzetí potvrdí. Za škodu vzniklou ztrátou, zničením, úbytkem doporučené zásilky pošta odpovídá. Hmotnost doporučené zásilky může činit nejvýše 2 kg, délka nesmí přesahovat 60 cm, součet všech jejích tří rozměrů nesmí přesahovat 90 cm. Největší přípustné rozměry doporučené zásilky, která nemá pravouhlý tvar, se posuzují obdobně.

Podání **cenné zásilky** Česká pošta stvrzuje. Cennou zásilku dodá jen za podmínky, že příjemce její převzetí potvrdí. Odesílatel je povinen uvést na cenné zásilce cenu, kterou oceňuje vložený obsah. Udaná cena nesmí převýšit částku 1 000 000 Kč. Za škodu vzniklou ztrátou, poškozením nebo úbytkem obsahu cenné zásilky pošta odpovídá, a to až do výše udané ceny.

Vklady včetně inkasa zahrnují zejména vklady na poštovní poukázky, všechna inkasa poplatků (za telefon, rozhlas, televizi), vklady na přijaté sázenky, vklady pro Poštovní spořitelnu.

Ve **výplatách** jsou zejména zahrnuty výplaty poštovních poukázek, důchodů, výher ze sázkových soutěží, výplaty pro Poštovní spořitelnu a na mezinárodní poštovní šeky.

* * *

Další informace jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- www.czso.cz/csu/czso/doprava_a_spoje
- nebo na internetových stránkách Ministerstva dopravy:
- www.mdcr.cz/cs/default.htm